

[Kjeldgaard Iversen.]

yder man en rentelettelse på et par procent. Efter de tal, der forelå, da forslaget sidst var til behandling, var dette beløb maksimalt 315 kr. over en periode på 6 år. Det er et latterligt lille beløb, når man tænker på, hvad ungdommen gennem sit arbejde, sine skatter og sit forbrug yder samfundet i samme tid. Man får en mistanke om, at det ikke alene er for at hjælpe ungdommen, men for at gøre den mere afhængig, at man fremsætter et sådant forslag, og mistanken bestyrkes, når man ser nøjere på indholdet af de afsluttende paragraffer. Der fører man nemlig umyndiggørelsespolitikken helt ud i sin karikatur. Man tiltror ikke mere ungdommen evne til at vælge selv, så den kan få det, den synes om. Man vil give den en pegepind, man vil fortælle den, hvad den skal købe af møbler, hvordan disse møbler skal se ud, og hvilken kvalitet de skal have. Det er toppunktet af krænkelse af ungdommens interesse. Fordi man fra statens side tilbyder en så ringe assistance, som oven i købet er illusorisk, tillader man sig at give den en pegepind og sige: Sådan og sådan skal I bosætte jer!

Jeg tror nok, at ungdommen selv vil kunne vælge, hvordan den vil bosætte sig. Jeg tror, det er en glæde for den selv at anskaffe hvert enkelt møbel for at skabe sig et hjem, selv at tage ansvaret for de handlinger, den foretager sig. Der ligger en virkelig glæde i selv at vælge, hvad man vil have, og købe det, der tilfredsstiller en selv. Jeg tror desuden ikke, staten er det rette organ til at vejlede med hensyn til kvalitet og pris; det giver de statsindkøb, vi har været vidne til, ikke særlig indtryk af.

Disse lovparagraffer med pegepinden vil desværre også få andre virkninger. Det er nemlig umuligt for statsmagten at kontrollere og vurdere alle de møbeltyper, der fabrikkeres her i landet, og derfor må man nødvendigvis indskrænke sig til et mindre antal fabrikker og give dem en særlig forret. Man giver således en lille del af møbelfabrikationen et blåt stempel, et lille monopol, og dette lille monopol vil have en tendens til at udvikle sig til en trustdannelse indenfor boligindustrien. De mange fabrikker, der i øjeblikket laver møbler af forskellig kvalitet og til forskellig pris, vil nu koncentrere sig om få standardtyper. Endvidere vil en sådan trustdannelse virke varefordyrende og gøre det endnu vanskeligere for ungdommen at købe de møbler, den har brug for.

Det er en hån mod den danske ungdom at tro, at den har ønsket en sådan lovgivning.

Tror man virkelig, at man nogensinde får voksne mennesker, når man bliver ved med at umyndiggøre folk, selv efter at de formelt er blevet voksne? Ønsker man et samfund af uselvstændige personer, der tilbøder den store afgud staten og trygler om støtte og hjælp? Det kan ikke være et sådant samfund, man ønsker. Vil man hjælpe ungdommen — og det formoder jeg trods alt er tanken bag dette lovforslag —, må man undersøge, på hvilken måde man kan give den ligeret med resten af samfundet, undersøge, på hvilken måde man kan give ungdommen dens frihed tilbage, således at den får mulighed for at klare sig selv. Dette lovforslag må efter min opfattelse kvæles i fødslen, da det netop vil medvirke til at skabe en sådan hjælpeles, klynkende ungdom, som visse kredse undertiden påstår vi har. Giver man ungdommen frihed under ansvar, vil den vise sig at være bedre end nogensinde.

Inger Merete Nordentoft: Som mit partis ordfører udtalte sidste år, da lovforslaget blev fremsat, er vi indenfor Danmarks kommunistiske parti tilhængere af bosætningslån, og vi finder også det fremsatte lovforslag godt.

Det kunne være fristende at optage en polemik med venstres repræsentant og med retsforbundets repræsentant. Jeg skal dog undlade dette. Det er muligt, der vil blive lejlighed dertil ved anden behandling. Jeg skal blot fremkomme med nogle tørre tal, som enhver embedsmand vil være i besiddelse af. Det viser sig nemlig, at unge embedsmænd og bestillingsmænd ikke finder, at det er en hån, at de kan optage lån. Lånecassen for københavnske lærere og lærerinder har ialt ca. 700 medlemmer. Det vil sige, at hver fjerde lærer eller lærerinde i København er medlem af denne lånekasse. Deres restgæld andrager i øjeblikket ca. 2 mill. kr. Det betyder ikke, at de københavnske lærere og lærerinder er anderledes end andre unge. Dette billede går igen fra alle de forskellige etater. Alle de fastansatte har deres lånekasser, hvor man, når man bliver fastansat, kan få et lån. Og hvorfor tager de et sådant lån? Ikke fordi de ønsker at leve over evne, ikke fordi de ønsker at gøre sig afhængige af andre, men fordi de ved, at det er dyrt at være fattig. De ved, at de får bedre varer, i dette tilfælde bedre møbler, bedre køkkenudstyr, bedre linneudstyr, hvis de har en sum penge og kan gå ind og købe uden at være afhængige af den sælgendes nåde, for det er jo det, de fleste af de unge er. Det betydningsfulde i dette lovforslag er ikke rentelettelser, men